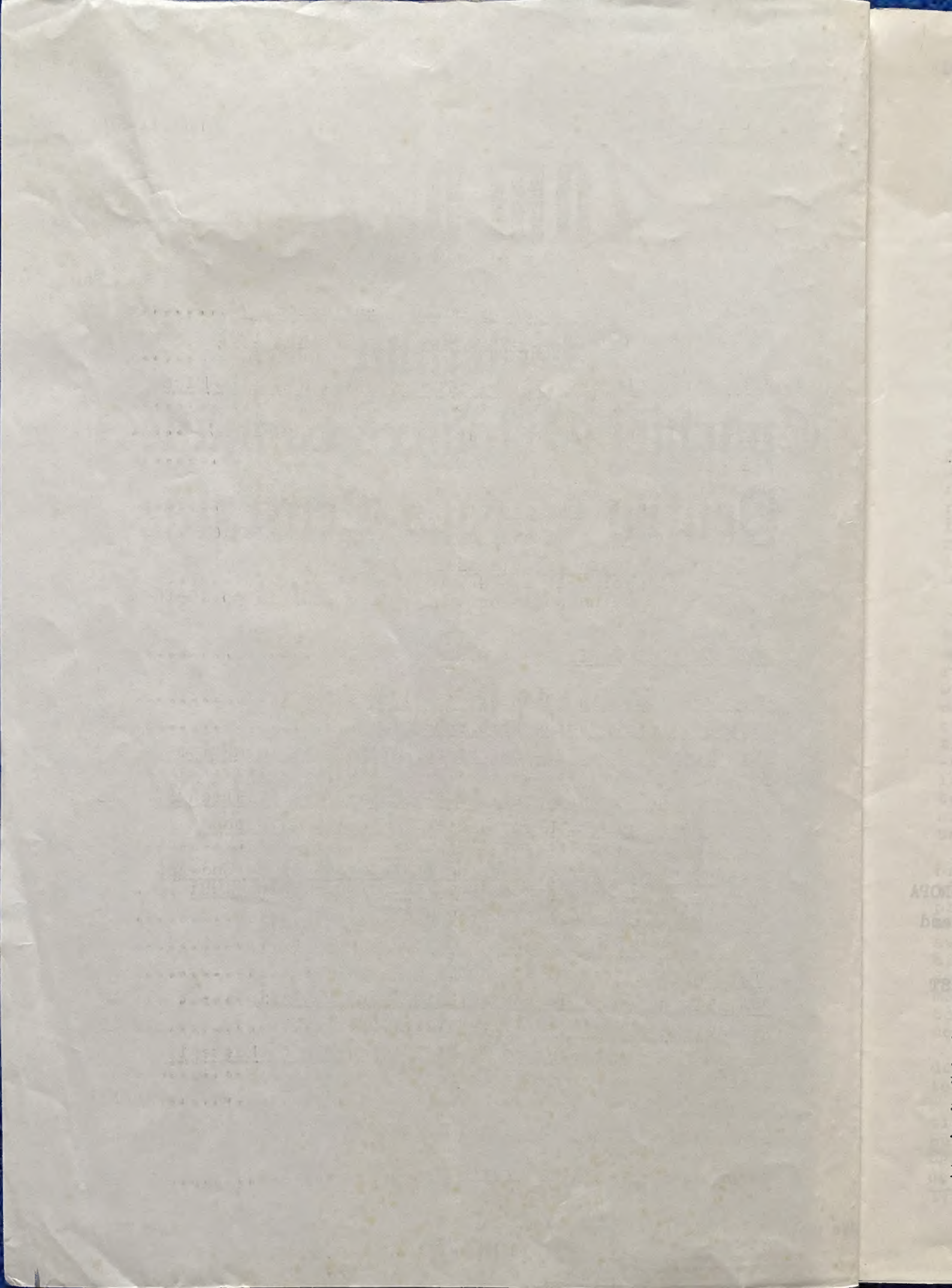

ZORI DE ZI

Buletinul Eparhiei Ortodoxe-Române Pentru Europa Centrală

Biserica Domnească din Curtea de Argeș, Cluj County, Romania.

C u p r i n s u l :

	Pag.
EDITORIAL : <u>De ce "trup și suflet" cu regimul ?</u>	3
PREDICA DE CRĂCIUN : <u>Năsterea Mântuitorului, 1981</u> de: Pr.Dr.VIOREL MEHEDINȚU	4
<u>Prin câteva locuri ale primilor creștini din Asia-Mică</u> <u>și Grecia</u> de: SAVA GĂRLEANU	8
<u>Doli Deo gloria</u> Versuri de: EGLANTINA DASCHIEVICI	11
<u>Aforisme</u> de: H.H. CHINCHOLLE	11
<u>Contribuții la Istoria Bisericii Ortodoxe Române</u> <u>din cuprinsul Eparhiei pentru Europa Centrală</u>	12
<u>Neujahrwünsche</u> Versuri de: EGLANTINA DASCHIEVICI	
<u>Sufletul românesc sub ciocanul comunismului</u> de: VLAD GEORGESCU	14
cu un post-scriptum redacțional la pp.15-16-17	
<u>NOTE ȘI COMENTARIILE</u> de : D.C.A.	16
<u>O nouă editură la München: "Miorița"</u>	7
<u>"Pitești" sive "Vetus homo renovatus"</u>	16
<u>Papa Ioan-Paul al II-lea, simbol al Europei împărțite</u> <u>de azi</u>	18
<u>De ce nu se discută problema "Primatului în Biserică"?</u> ...	18
<u>Episcopi și preoți hirotonisiți în secret în Europa</u> <u>comunistă</u>	18
<u>Numărul Germanilor din Europa răsăriteană și de Sud-Est</u> <u>strămutați în Germania de Vest în cursul anului 1981</u>	18
<u>"Arbeitsgemeinschaft Ostkirchen" e.V.</u>	19
<u>O nouă "Frăție Ortodoxă" în Diaspora română</u>	19
<u>"Pax Christi" contra înarmării N.A.T.O.</u>	20
<u>"Pâinile de cult" la Românii din Sudul Dunării</u>	17
<u>Reaparitia revistei "Limite"</u>	17
<u>"Europa" - périodique de la Fédération des Combattants</u> <u>Alliés en Europe</u>	17
<u>Disidența română</u>	15/17
<u>Crăciun în pribegie</u> Versuri de: D.P.R.	20/21
<u>DE LA OFITERUL STĂRII CIVILE</u>	21

Verantwortlicher Schriftleiter:

Lic. Dr. D.C. AMZÄR

Dotzheimer-Str. 173

6200 Wiesbaden

B.R.Deutschland

Theologischer Berater :

Pfr. Dr.Theol.VIOREL MEHEDINTU

Riedwiesen-Weg 9

6906 Leimen/Baden - Heidelberg

B.R.Deutschland

Herausgegeben von :

RUMANISCHE ORTHODOXE DIOZESE FÜR ZENTRALEUROPA

Auwaldstr.49 - 7800 Freiburg, B.R.Deutschland

Impressum :

VERLAG "MIORITZA" FÜR WISSENSCHAFT UND KUNST

Heiglhofstr.8-a - 8000 München 70, B.R.D.

Editions Mioritza

März - 1982

DE CE "TRUP SI SUFLET" CU REGIMUL ?

I.P.Sfîntitul Mitropolit Nicolae al Banatului și Exarhul Patriarhiei Romane pentru Europa Centrală și de Vest, se ocupă, în virtutea competenței oficiale, cu problema Diasporei ortodoxe în general și a celei române în special, pledând pentru rezolvarea ei provizorie - până la "Sfîntul și marele Sinod Ortodox" (care va să vie!) - în sensul autocefaliei naționale; cu alte cuvinte: fiecare Diasporă națională să se supună jurisdicției Bisericii-mame, din care provine¹⁾.

Așa ar fi normal, înalt Prea Sfînte, dacă Bisericiile-mame autocefale ortodoxe din Europa de Est și Sudest n'ar fi "trup și suflet" cu regimurile comuniste din țările respective, care, după cum se știe, consideră religia în general și Creștinismul în special drept "opium pentru popor".

Știm cu toții că în tradiția Ortodoxiei stă ca Biserica și Statul să lucreze "mână în mână", sprijinindu-se reciproc. Dar I.P.S. Voastră știți mai bine decât mulți dintre noi că această "simfonie" a fost posibilă în imperiul bizantin, pentru că acest imperi roman de Răsărit, și nu cel din Vest, a fost acela care a proclămat mai întîi egalitatea Creștinismului cu celelalte religii din imperiu, pentru ca la scurt timp după aceea să ridice Creștinismul la rangul de "religie de stat". Aceeaș armonie a fost posibilă până și în imperiul otoman, pentru că Turcii au fost popor credincios, care respecta religia popoarelor cucerite sau vasale. A fost posibilă și în țările române și în România atîta timp cît a putut fi vorba de state creștine. ¹⁾ Era el însuși un Stat creștin și tocmai acest imperiu.

Înalt Prea Sfîntia Voastră știe deasemenea că Diaspora, care a rezultat în timpul și după cel de-al doilea război mondial, nu are motive religioase, credința ei e aceeaș cu aceea a Bisericii-mame din țările cu regimuri comuniste, ci concepțiile politice diferite care au dus la apariția acestor regimuri pe de o parte și a Diasporei pe de alta. Atîta timp cît Bisericiile-mame ortodoxe din Răsăritul comunist vor rămîne "trup și suflet" cu regimurile sub care trăesc, Diaspora ortodoxă - cel puțin cea politică, conștientă de pericolul comunismului sovietic și al comunismului în genere - nu va accepta jurisdicția Bisericii-mame, care nu îndrăsnesc "să iasă din cuvîntul de ordine" al regimului și care-și organizează toată activitatea conform instrucțiunilor primite de la partidul unic (în felul lui!), încît poporul se simte părăsit și lovit din toate părțile. ²⁾ Nu deosebiri de credință separă Diaspora de Bisericiile-mame.

Dacă Episcopii și preoții Bisericii din timpul persecuțiilor primelor patru secole s'ar fi comportat ca Patriarhii, Mitropoliții, Episcopii și preoții ortodocși - cu puține excepții, care au preferat calea martiriului - din Statele care persecută de 37 de ani credința în Dumnezeu, orice credință în Dumnezeu, n'am mai fi avut - în curînd - 2000 de ani de civilizație creștină în lume! Situația din țările de sub tirania comunistă nu poate fi comparată decât cu cea din timpul persecuțiilor și al martiriului celor care mărturiseau credința lui Christos. De ce uită înalta ierarhie ortodoxă tot ce-a învățat la cursul de Istoria Bisericii Universale despre comportamentul creștinilor din primele patru secole?

Că există și alta cale de a "colabora" cu regimul comunist, a dovedit-o Biserica Romano-Catolică din Polonia, care a rămas de partea poporului și n'a trecut de partea Statului ateu și antireligios.

Aceasta este adevărata problemă a Diasporei, și dacă I.P. Sfîntitul Nicolae și-a luat angajamentul s'o rezolve, îl rugăm să răspundă mai întîi la întrebarea: DE CE "TRUP SI SUFLET" CU REGIMUL ? De ce Biserica Ortodoxă a părăsit POPORUL CREDINCIOS și a trecut de partea DUSMANILOR LUI ?

1) ROC/X, 2 (Apr.-Iunie 1980), p. 3-7 și ROC/XI, 1 (Ian.-Martie 1981), p. 52-57.

1981

Nota Redacției. Predică ținută la Radio "Europa Liberă", München 1981. - Gândul că predicile transmise de "Europa Liberă" și publicate apoi în buletinul Eparhiei noastre sunt ascultate în Țară și citite de noi, refugiații, ne face să reținem comunitatea de credință, dragoste și speranță cu Țara și cu neamurile noastre de-acolo, cu toată depărtarea în timp și spațiu care ne desparte. Această trăire ne unește și pe noi în Diaspora, pentru că țelul tuturor, al Neamului și al refugiaților, e unul și același: o Românie Liberă; cel puțin tot atât de liberă cât este astăzi Vestul european, cu toate deosebirile de păreri care îl străbat și uneori îl cutremură, mai ales atunci când Centrul Europei își face iluzia că poate juca rolul unei a treia puteri între cele două superforțe mondiale. Dacă acest Centru dorește să mai facă parte dintr-o Europă liberă, atunci trebuie să se decidă fără rezerve pentru cei care vor o Europă nu numai liberă ca până acum, dar și reîntregită, dacă nu până la Urali, spre a cuprinde pe toți Slavii, cum a preconizat-o Generalul de Gaulle, cel puțin atât cât s'a întins antichitatea clasică în Sudest și romanitatea orientală spre Nord-est, și anume până la Bug, deoarece:

"Das historische Europa, von dessen kultureller Einheit hier die Rede ist, reicht bis zum Bug - zur Grenze der Sowjetunion (und im Fall der baltischen Völker noch darüber hinaus), nicht nur bis zur Grenze des heutigen Sowjetblocks". Richard Löwenthal in "DIE ZEIT" din 8 Ianuarie 1982, p.3.

"Nu vă temeți. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul: Că vi s'a născut azi Mântuitor, care este Hristos Domnul". (Luca 2, 10-11).

Vestea aceasta plină de binecuvântarea dumnezeiască, adresată de îngerul Gavriil păstorilor din ținutul Betleemului, ni se adresează și nouă, an de an, pentru ca această bucurie binefăcătoare să se reverse, mai cu seamă în aceste timpuri grele, și asupra poporului nostru, care a știut generații de generații să ia parte în credință, în noaptea sfântă de Crăciun, la nașterea Fiului lui Dumnezeu din Fecioara Maria. Sărbătoarea aceasta este una dintre cele mai însemnate și mai emoționante din tot anul bisericesc, pentru că ea ne actualizează și ne vorbește de venirea lui Dumnezeu pe pământ, de nașterea ca om a Fiului Său, a Domnului nostru Iisus Hristos. Dumnezeu cel Tatăl puternic și necuprins ia înfățișare și trup omenesc în pruncul Iisus, se coboară din veșnicie în timp, din slava Sa dumnezeiască în sărăcie și întunecul staulului lumii acesteia, se naște în condițiile cele mai simple și umile, în ieslea săracă din Betleem. "Astăzi s'a născut/ Cel fără de'nceput", cântăm într'una din colindele de Crăciun. Dumnezeu cel nemărginit, puterea absolută, Cel ce e mai presus de ceruri, se coboară atât de adânc în lumea noastră, încât se naște și crește ca unul dintre noi, pentru că vrea să fie atât de aproape de noi, ca să împărtășească destinul vieții noastre. Scopul venirii lui la noi, e mântuirea noastră. Înaintașii noștri, care au pătruns în credință misterul acesta pe cât de profund, pe atât de limpede într-o altă cântare de stea: "Pe Fiul în al Său nume/ Tatăl L-a trimis în lume/ Să se nască și să crească/ Să ne mântuiască". Dumnezeu se

unește cu omul în persoana Fiului Său, a Domnului nostru Iisus Hristos, care vine în mijlocul nostru nu în strălucirea și măreția Sa dumnezeiască, ci sub înfățișarea unui prunc, așa cum apărăm fiecare dintre noi pe lume, ba chiar în condiții cu mult mai vitrege. Dumnezeu nu ne impresionează numai cu puterea Sa nemărginită, ci și cu simplitatea, cu sărăcia și neputința Sa, pe care le vedem în chipul pruncului Iisus. Cel nemărginit în putere și Cel ce-o folosește pe aceasta din iubire față de om, acela poate să și renunțe la ea. În renunțarea la putere, se vede încă odată puterea Sa nemărginită. Dumnezeu are putere și atunci când renunță la putere. Majestatea dumnezeiască se revelează în neputința omenească.

Sărbătoarea Crăciunului ne spune că Dumnezeu nu est o ființă abstractă, o închipuire, ci o ființă și o putere reală. El nu este în de lumea noastră și în afară de ea, ci în mijlocul oamenilor și al istoriei acestora. Fiul lui Dumnezeu se naște ca om în timpul împăratului August și se lasă înscris în recensământul populației din imperiul roman. În persoana lui Iisus Hristos, Dumnezeu S'a aflat și trupește printre oameni. Cu prilejul acestui recensământ sosește dreptul Iosif și Fecioara Maria în Betleem. Aici se naște, în întunerecul nopții, soarele și nădejdea omenirii. "Iar pe când erau ei acolo (ne spune Sf. Evanghelist Luca), s'au împlinit zilele, ca să se nască. Și ea a născut pe Fiul Său cel Unul născut și L-a înfășat și L-a culcat în iesle, căci nu era loc pentru ei în casa de oaspeți". (Luca 2, 6 - 7). Dacă nu ca pe vremea aceea și trupește, pe El îl întâlnim nu mai puțin real și prezent și noi astăzi în lumea și în viața aceasta a noastră. Aici facem experiența prezenței și puterii Lui.

Dar Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos ne mai face și dovada că Dumnezeu își împlinește făgăduințele. Pe cuvântul Lui ne putem baza totdeauna. Pe cei ce se încred în El, nu-i amăgește niciodată. Venirea lui Hristos, Mântuitorul lumii a fost prevestită cu multă vreme în urmă în multe și felurite chipuri în Vechiul Testament. Omenirea nădăjduia și aștepta de multă vreme venirea unui Mântuitor, care s'o elibereze din întunerecul păcatului și de frica morții, de grijile și de amenințările veacului acestuia. Ii lipsea un îndrumător, în care să aibă încredere, de care să fie sigură, că o poate salva și care să-i fie ajutor și călăuză în viață. Omenirea nu poate exista fără dragoste și adevăr. Numai Dumnezeu ni le poate acorda în mod deplin și fără să ne decepționeze. Si El nu ne acordă dragostea fără adevăr și adevărul fără dragoste. În această așteptare a omenirii după un Mântuitor, trei magi, cunoscători ai constelației cerești, au descoperit apariția unei stele deosebite. "Si iată ca steaua pe care o văzuseră la Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit și a stat deasupra unde era Pruncul... Si intrând în casă, au văzut Pruncul împreună cu Maria, mama Lui, și cazând la pământ, s'au închinat Lui, și deschizând vistieriile lor, I-au adus daruri: aur, tămâie și smirnă". (Mat. 2, 9 și 11). Si omenirea din zilele noastre trebuie să redescopere pe Iisus Hristos, astrul nostru al tuturor care să ne călăuzească și pe noi pe drumul vieții.

Când într'o familie se naște un copil, faptul acesta este un prilej de mare și neconținută bucurie. De evenimentul acesta se leagă un sentiment nou de viață, de nădejde în viitorul acelui copil și al familiei în care se naște. Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, se naște în sânul marei familii care cuprinde toată omenirea. Nașterea Lui a adus lumii o neîntrecută bucurie, pentru că Dumnezeu L-a socotit pe om atât de demn și de însemnat, încât Fiul Său s'a coborât în mijlocul nostru și a luat înfățișare omenească și pentru ca de nașterea lui Dumnezeu ca om se leagă nădejdea noastră de viață, viitorul și salvarea

fiecaruia și a întregii lumi.

Cuvintele îngerului adresate păstorilor înfricoșați în noaptea binecuvântată a Nașterii lui Hristos : "Nu vă temeți, că iată, va binevestesc voua bucurie mare... că vi s'a nascut azi Mântuitor, care este Hristos Domnul", ne sunt adresate și nouă, la toată suflarea românească, mai cu seamă de sărbătoarea Nașterii Domnului. Cine-L știe pe Dumnezeu alături de el, cine-și încredințează viața în mâinile Lui și-și pune nadejdea în El, acela nu mai are de ce să se teamă, acela nu se mai simte singur și neputincios în viață. Existența aceluia nu se termină definitiv în moarte. Fiul lui Dumnezeu a venit cu puterea Sa dumnezeiască în lume nu la un mod general și impersonal, ci și la sfîșiere care dintre noi. Sărbătoarea Crăciunului vrea să ne spună, că Dumnezeu e în "mijlocul nostru", deci și în viața noastră bătută de tot felul de necazuri și neajunsuri, în inimile noastre înraite și împietrite, ca să le desmortească și încălzească.

Cu prilejul acestei mari sărbători creștine, n'ar trebui să ne amintim numai de Nașterea Domnului în Betleem, petrecută cu aproape două mii de ani în urmă, ci ea ar trebui să fie și prilej de a-L lăsa pe Hristos, să se nască și renască și în sufletele noastre. Numai în felul acesta putem lua parte la taina nașterii Lui și-L simțim ca prietenul și fratele nostru.

Cine a ascultat cu atenție vestea din noaptea de Crăciun și s'a lăsat pătruns de ea, cine-L are pe Iisus Hristos prieten și frate, acela nu se mai simte singur și neputincios, acela nu resemnează în fața greutăților vieții, acela capătă încredere în sine și în viață, acela își dă seama de minciuna și de rătăcirea celor ce vor să zădărnicească trezirea credinței în Dumnezeu, până și în sufletele curate ale copiilor. Lăsați copii vostri să se joace cu Iisus, copilul divin, în sufletele și în inimile lor, ca să găsească în El un prieten, un protector și un frate devotat și puternic! Nu-i lăsați să rătăcească în voia soartei, să fie toată viața lor flotantă, fără să aibă pe cineva, căruia să-i încredințeze viața, fără acea orientare, țel și temelie solidă a vieții pe care o oferă învățătura lui Hristos. Cei cărora vă sunt atât de scumpi și cărora le faceți daruri de Crăciun cei pe care-i iubiți din toată inima voastră și pentru care vă jertfiți cu drag, să nu-i lipsiți de darul cel mai de preț, și mai decisiv pentru toată viața lor, care este Domnul nostru Iisus Hristos. Există lucruri, pe care dacă nu le facem la timp, nu le mai putem recupera niciodată sau cu greu. Așa este și cu credința în Dumnezeu. Iisus Hristos a venit în lume și pentru copiii neamului nostru. El vrea să-i salveze și pe ei și să le deschidă și lor orizontul unei vieți fericite. Cu ce drept sunt lipsiți de această mare și unică binefacere? De ce să li se zăvorască astfel sufletele și inimile, încât să nu mai fie capabili să cunoască și să primească în ei lumina și căldura dragostei lui Hristos? Faceți-i să se adune în jurul lui Iisus Hristos, iar nu a lui moș Gerilă, pentru că acesta nu le poate împlini dorințele și aspirațiile inimilor lor, pentru că este rece și o fantomă. E la fel de rece și nesimțitor ca și rașumele pe care-l poartă. Cum o să poată acesta încălzi și înveseli pe copiii noștri? Nu e păcat de ei? De ce să-i lăsăm să fie așa de înșelați, pe cei ce sunt atât de curați și sinceri? Sărbătoarea Nașterii Domnului ne îndeamnă să ne îngrijim mai mult și să fim mai atenți cu soarta și viitorul copiilor noștri, căci ei sunt nadejdea și viitorul nostru. Să nu încredințăm sufletele copiilor noștri celor care în necredința lor, vor să le piardă.

Când vorbim de bucuria mare prilejuită de Nașterea Domnului, pe care îngerul o anunță pentru tot poporul, nu suntem chiar așa de nerealisti să trecem cu vederea că timpurile în care trăim ne oferă altceva decât prilej de mare bucurie. Ne aducem aminte totodată ca pruncul Iisus, speranța omenirii, abea se năs-

cuse și se iau măsuri pentru uciderea Lui. Regele Irod, care se temea ca-i va lua tronul, planuește să-L piardă. Corul de slavă al îngerilor și bucuria prezisă pentru tot poporul nu sunt singurele care se leagă de vestea Nașterii Domnului, ci ele sunt însoțite de pericolele care-L pândeau pe noul născut. Pe de o parte bucurie, iar pe de altă parte uneltiri și ură. Acesta este tabloul realist pe care ni-l descrie Sf. Scriptură despre lumea de atunci, care nu se deosebește substanțial de cel al lumii în care trăim noi astăzi. Câți Irozi înverșunați și orbiți de ură nu au încercat de atunci încoace și mai ales în vremurile noastre, să-L nimicească pe Hristos din sufletele noastre, ba chiar să se opună nașterii Lui în inimile noastre! Ar fi nerealist, dacă am vorbi numai de marea bucurie de Crăciun și am uita fenomenele negative, care o însoțesc tot timpul. Și aspectele acestea trebuie să ne fie prezente în minte când sărbătorim Nașterea Domnului, nu pentru ca să ne resemnăm, ci, dimpotrivă, pentru ca să știm că Dumnezeu îi ocrotește și îi păzește pe ai Săi - lui Irod nu i-a reușit să-L ucidă pe pruncul Iisus - și că planurile lui nu pot fi zadărnice și încurcate de cei ce I se opun. Iată de ce nădejdea și aspirațiile credinței noastre nu sunt zadarnice. Vestea cea mare de Crăciun ne spune cu stăruință că există o cale de ieșire, o salvare, atât pentru fiecare dintre noi, când am ajuns să ne copleșească problemele sau necazurile vieții, cât și pentru noi toți ca neam din înfundătura, din impasul în care am ajuns. De la nașterea lui Hristos, Mântuitorul lumii, există pentru fiecare din noi o lumina care să ne călăuzească în afara întunecului și a dificultăților care ne înconjoară. Pentru aceasta e nevoie ca vestea nașterii Domnului să nu ne găsească adormiți. Cei pe care îi găsește în această stare, au pierdut șansa vieții lor. Îngerul vestitor i-a trezit pe păstori în noaptea Nașterii Domnului și i-a îndemnat să meargă să-L vadă. De atunci și până astăzi vestea de Crăciun ne deschide și nouă ochii și încercă să ne trezească din somnul necredinței, al indiferenței și comodității, arătându-L pe Hristos, șansa și sensul vieții noastre. Cei ce se trezesc, se salvează și se eliberează.

Sărbătoarea Nașterii Domnului e și un prilej de a ne gândi în mod deosebit la atâția oameni care se luptă cu greul vieții, sunt singuri și fără nădejde, suferinzi trupește sau sufletește, umiliți și nedreptățiți, închiși pe nedrept, la atâția copii ce sunt lipsiți de ajutorul și mângâierea părinților lor, la atâtea familii ruinate, dar nu numai a ne gândi, ci a-i face să ne simtă alături de ei, fie cu un cuvânt de mângâiere și întărire, fie cu o faptă de ajutor..

Acestora și D-voastră la toți vă urez Sărbători Fericite și să vă împărtășiți cu toții din marea bucurie pe care a adus-o omenirii Nașterea Domnului. Cu cuvintele îngerilor din noaptea sfântă de Crăciun, vă doresc pace și bună'nvoire în familiile Domniilor voastre.

"Hristos se naște, mariți-L, Hristos din ceruri întâmpinați-L Hristos pe pământ, înălțați-vă"!

Pr. Dr. Viorel Mehedintu

*

Onouă editură românească la München. După aceea a lui Ion DUMITRU, care are la activul ei un număr respectabil de volume, tot din München ni se anunță o nouă inițiativă de acest fel: Editura "MIORIȚA" pentru Știință și Artă, proprietar fiind etnograful și folkloristul Dr. phil. Gabriel MANOLESCU, fost profesor la Universitatea din Timișoara. Adresa editurii: Heiglhofstr. 8a, 8000 München 70. Tel. (089) 7 14 07 90. Prima ofertă: o placă de gramfon: Ion PISO in glanzvollen Opernarien (Verdi, Puccini, Mozart etc. etc.). Pretul: DM. 26.- Alte puncte din programul de lucru: G. ENESCU (Opera completă), BRÂNCUȘI, ȚUCULESCU, Vintilă HORIA, Mia BRAIA (Romante, Amintiri), Paul GOMA cu o carte despre "Mișcarea GOMA", etc. etc.

PRIN CÂTEVA LOCURI ALE PRIMILOR CREȘTINI DIN ASIA MICĂ ȘI GRECIA.

Cu cartea "Faptele Apostolilor" și cu epistolele Sf. Ap. Pavel în mână am poposit pe unele dintre locurile primelor comunități creștine din Asia Mică și din Grecia.

În Anatolia (Asia Mică), Turcul nu mă întreabă ce caut, ce iscodesc, de ce "anume" mă interesează cutare locuri, de nu sunt cumva un "subversiv" care sub pretextul vizitării ruinelor așezărilor creștine aș urmări "altceva". Nu, nimic din toate acestea. Turcul autentic e mai tolerant sub raportul religios decât mulți dintre "turcizanții" lumii noastre cu trecut ortodox-creștin.

Așa că iată-mă la EFES, oraș antic, unul dintre cele mai însemnate locuri care a stârnit ecouri în lumea creștină. Să ne amintim că aci Sf. Ap. Pavel s'a aflat în două rânduri; a doua oară cu ședere și activitate misionară mai îndelungată. Mai întâi, fiind doar în trecere de la Corinth, lăsase aci pe Aquila și Prisci ca propovăduitori zeloși ai noii credințe în Mântuitorul Iisus Christos. (Faptele Apostolilor, cap. XVIII, 19-22). Revenind la Efes, în cea de a treia călătorie a sa, de la Ierusalim și Antiohia, Apostolul rămâne pe loc doi ani și trei luni, predicând neostoit Evanghelia. În acest timp a convertit în Duhul Sfânt pe cei 12 bărbați care mai înainte cunoscuseră numai botezul lui Ioan, apoi a luat puterea exorciștilor iudei, cei șapte fii ai lui Seba și alți vrăjitori, aceștia arzându-și atunci cărțile în public. Valoarea materială a acestor cărți se socotea la 50 000 de arginți. Stim de altfel că Efesul și-a avut vestita sa bibliotecă antică, păgână. Locul acesteia se recunoaște și astăzi. Deasemeni se vede locul sinagogii lângă edificiul primăriei orașului antic, sinagogă în care Ap. Pavel a predicat timp de trei luni. Pe urmă a trecut să predice în școala "unuia numit Tiran". (Faptele Apostolilor, XIX, 9). Scrie la carte: "Si Dumnezeu făcea minuni prin mâinile lui Pavel", astfel încât "toți cei ce locuiau în Asia, Iudei și Greci, au auzit Cuvântul Domnului". (Faptele Apostolilor, XVIII 10-11).

La Efes a avut loc acea mare zură împotriva lui Pavel, provocată de Dimitrie argintarul cu numeroșii săi breslași, ale căror prăvălii se văd în ruine și în ziua de azi. "Demonstranții" cereau atunci menținerea cultului vechei zeițe păgâne Artemis-Diana. Se știe că templul acestei zeițe a constituit una dintre cele șapte minuni ale lumii antice și că în cele din urmă a fost distrus de incendiul provocat la 356 a. Chr. de acel Herostratos care a dorit astfel să-și immortalizeze numele în istorie. Unele statui autentice ale zeiței Artemis, idolii ei împotriva cărora fulgera Ap. Pavel în predicile sale, se văd în muzeul Efesului.

Argintarii orașului realizau câștiguri mari de pe urma imitațiilor în miniatură ale templului și statuii Dianei. Acum, cu înmulțirea adeptilor credinței creștine, ei își vedeau amenințată sursa de venituri. Proporțiunile luate de credința în Christos sunt evocate de însuși Dimitrie argintarul în discursul său incendiar către Efeseni:

"Pavel acesta, nu numai în Efes, dar aproape în toată Asia a înduplecat și a abătut mult norod și zice că zeii făcuți de mâini nu sunt Dumnezeii!" Primejdia cea mare era, după cuvintele lui, aceea că "chiar marea aceleia (adică a Dianei) care este cinstită în toată Asia și în toată lumea este nimicită"! (Faptele Apostolilor, XIX, 26-27).

"Demonstranții" anticreștini, îndemnați de puternice motive de ordin financiar, au pornit de pe Agora orașului și de pe strada centrală la vale, cum se văd aceste locuri și astăzi străjuite de numeroase și impresionante ruine, apoi au cotit la dreapta pe calea cea largă a Marmorei, cum călcăm și noi acum pe aceleași lespezi late din vremea aceea, distanță de vreo 160 de metri. Se ajunge astfel la teatrul antic care, ni se spune și se vede, putea

primi 24 000 de spectatori. Aci, în prezența până astăzi impresionantă a teatrului sub cerul liber, precum și a aceluia din Epidaurus, au răsunat strigătele întărite antipaveliste-"lozincile": "Mare este Diana Efesenilor!"

Atunci Sf. Ap. Pavel a trebuit să plece în Macedonia, lăsând la Efes, printre alți oameni de credință, pe Figel, Hermoghen și Onisifor, în casa cărui și locuise. (Ep. către Timotei, II, I-15-16).

Noi ne deplasăm mai la vale de teatru și călcăm printre rămășițele mării biserici în care s'a ținut cel de al treilea Consiliu Ecumenic.

Coborînd de la Agora pe strada principală, numită în vechime Curetia, se trece prin fața fontanei împăratului Traian. Cred că nu se poate vedea alt chip mai frumos și mai expresiv al lui Traian, decât cel fost pe aceasta fontană și adăpostit acum în muzeul Efesului. Firește, cercetătorii români de azi nu l-au văzut și nu știu când l-ar putea vedea.

În Efesul mai nou, socotit "al cincilea", situat pe dealul numit astăzi "Belciuk", se găsește o scumpă relicvă creștină, anume, mormântul Sf. Ioan Evanghelistul. Acoperit cu marmoră nouă, acesta este dispus în spațiul fostei bazilici vechi a acestui Evanghelist.

Sus în munții Efesului, situată pe o pădine, se găsește Biserica Maicii Domnului. Ea marchiază locul pe care Sfânta Maria și-a dus viața în ultimii Ei ani și potrivit tradiției creștine, tot aici a avut loc Adormirea Ei întru Domnul. Explicația prezenței Maicii Domnului la Efes, unde deasemeni și-a dus zilele Apostolul și Evanghelistul Ioan, se găsește în dispoziția amanetară a însuși Mântuitorului de pe cruce, când a zis Mamei Sale, arătând spre ucenicul Ioan: "Iată Fiul Tău! iar lui Ioan i-a zis: iată mama ta și din ceasul acela ucenicul a luat-o la sine". (Sf. Ev. Ioan, 19, 26-27).

O altă însemnată obște creștină a existat încă de pe vremea Apostolilor la PERGAM, la care ajungi sus pe munte. Sf. Ap. Pavel a vizitat și această cetate tot în două rânduri. Se văd și acolo vestigiile ale vestitei biblioteci antice; iar puțin mai sus se văd ruinele templului durat întru adorarea lui Traian. Acesta e acum în reconstrucție.

În șesul anatolian întins te atrag de departe vestigiile Troadei, loc istoric al altei comunități creștine. Sf. Ap. Pavel s'a aflat aci în două rânduri. Odată după venirea dela Antiohia, când a auzit porunca: "Treci în Macedonia și ajută-ne!" (Faptele Apostolilor, XVI, 8-10). Dând ascultare glasului auzit el a mers în Macedonia și Ahaia (Grecia). La întoarcerea Apostolului din Macedonia s'a consumat la Troada faptul când tânărul Eutih a căzut de la catul al treilea în timpul predicii și a fost readus la viață de Pavel. (Faptele Apostolilor, XX). Un colț mai bine păstrat până în zilele noastre din edificiul acelei vremi ne dă ideea înălțimii într'adevar mari de la care s'a produs caderea. Vastul interior al cetății, cu vestigii de ziduri vechi, ajută să ne imaginăm întretinerile Apostolului și însoțitorilor săi, Sosipater, Aristarh, Secundus și Timothei, cu numeroșii cetățeni. În această vreme Pavel a locuit aci la omul de credință pe nume Carp, la care apoi își lăsase mantaua și mai multe cărți, unele "de piele" cum îi scrie ulterior lui Timotei. (Epistola II, IV, 13).

La SMIRNA și PHILADELPHIA nu s'au păstrat vestigii din primul veac creștin. În acest din urmă oraș poți remarca pitorescul arhaic și sărac, oriental, caruțe de tip vechi, cocioabe, praf. Locuitori însă foarte primitivi. La Smirna privind zidurile vechi, începute încă de pe vremea lui Alexandru Macedon, te gândești totuși, la rolul jucat aci de cel "Sfânt Nicolae de Mira Lichiei", ocrotitor al marinarilor și aducător de daruri la copii, în loc de Moș Ajun, într'o bună parte a lumii creștine.

Trecând în Grecia și ajungând la Athena, vei poposi sub Akropole pe AREOPAG, acel mic platou pe o stâncă unde de predilecție se adunau Athenienii discutând filosofie și politică, practicând democrația. Aci și Ap. Pavel a avut disputa cu stoicii și epicurienii adresându-se tuturor cu predica sa despre acel "Unul Dumnezeu necunoscut" căruia Grecii îi dedicaseră un altar cu această inscripție. Le-a vestit, asemenea ca și Efesenilor, că Dumnezeu "este Domn al Cerului și al Pământului și nu locuiește în temple făcute de mâna" - cum se vedea atunci și se vede și azi mai sus, pe Akropole. Aci vei auzi toate limbile pământului, ale turiștilor și vizitatorilor studiosi, numai limbă română, niciodată nu auzi; pentru că Românii nu pot călători.

După Athena, Sf. Apostol Pavel a mers și s'a stabilit la Corinth rămânând acolo timp de un an și jumătate. Noi-și aci pe urmele lui. Iată, se vede aci, în orașul antic, postamentul de piatră al judecătorului Galion al Ahaiei și locul din față de pe care Sf. Ap. Pavel și-a rostit apărarea față de pările Iudeilor localnici. El urma porunca Domnului primită aci prin vedenie, când i s'a spus: "Nu te teme, ci vorbește și nu tăcea!"

S'a depistat și locul sinagogii în care Sf. Ap. Pavel a propovăduit Iudeilor, iar lângă aceasta și locul casei lui Crisp, fruntașul care "a crezut în Domnul cu toată casa lui".

La Corinth, Sf. Ap. Pavel a fost împreună cu Sila și cu Timothei și a avut dintre locuitori mulți apropiați și colaboratori, așa cum erau Aquila și Priscila. (Ep. către Cor., I, 16-19). De aceea ulterior el a întreținut o strânsă corespondență cu creștinii corintheni. Rezultat al acestei comunicări în Duhul Sfânt sunt și cele două epistole către corintheni, cele mai lungi și mai sfătoase dintre câte a scris acest Apostol. În ele sunt date pe larg înalte precepte morale creștine, aci este definită dragostea creștină iar Invierea lui Christos e pusă piatră de temelie a Creștinismului.

Contemplând aceste locuri, pleci de pe ele îmbogățit în credință. Nu mai puțin ești cuprins de contemplație creștină când ajungi pe insula PATMOS, unde s'a scris cartea Apocalipsei. Grota în care Sf. Evanghelist Ioan a avut vedenia celei de a doua veniri a lui Christos e situată pe panta de vest spre mare. Ea păstrează în mare parte aspectul original de odinioară, având însă amenajate în interior două sfinte altare pentru săvârșirea sfintelor slujbe. De aci a văzut Sf. Ioan "Fiara care se suie din mare". Iar dinapoia sa dinspre vârful cu actuala mănăstire a Sf. Ioan pe el, Evanghelistul a auzit acel "glas puternic ca sunetul unei trâmbițe". Glasul cel puternic indicase Apostolului Ioan "fratele vostru și partaș cu voi la necaz, la împărăție și la răbdarea lui Iisus" să scrie cartea și s'o trimită celor șapte biserici, comunități; anume la: Efes, Smirna, Pegam, Tiatira, Sardes, Philadelphia și Laodiceia.

Mănăstirea de sus dispune de o bibliotecă prețioasă și de un muzeu bogat în care se pot vedea, printre altele, hrisovul împărațesc original din anul 1088 prin care insula era afectată monahilor.

Domnii români au făcut nu odată danii mănăstirii de pe Patmos.

În treacăt amintim ca de aci a provenit Emanoil Xantos, întemeietor al etheriei grecești, deasemeni și bimbașa Sava, participant la revoluția din 1821 în Tara Românească, de la care anul trecut, 1981, se împliniseră 160 de ani.

În sfârșit, e o revelație istorică și creștină să calci în marea biserică a Sfintei Sofia din Istambul, ctitorie eternă a împăratului Justinian, acel "ante-vlah" macedonean, dardan romanizat, restitutor al imperiului roman în toată întinderea sa și capabil numai de fapte mari, inclusiv în arhitectură. Ni se arată locul pe

care împăratul a stat la sfințirea bisericii, în anul 537, dând drumul celebrei exclamații: "Solomoane, te-am întrecut!"

Desigur ca a fost o depășire față de templul de câdva al lui Solomon la Ierusalim; așa cum și Noul Testament îl depășește pe cel Vechi. În locul catapetesmei și altarului din vremea ctitorului Justinian, se văd însă astăzi desene musulmane și niște table mari, rotunde, cu texte din cartea coranului. Căci, precum se știe, după cucerirea din 1453, Turcii au transformat biserica în moscheie. Un alt sultan turcesc a dispus mai apoi să se construiască în apropiere, o altă moscheie, cea numită "Albastra", ca să rivalizeze cu Sfânta Sofia "ghiaură".

Pentru creștinătate ea a rămas însă totdeauna Sfânta Sofia din Roma cea Nouă, din Tarigrad-orăș împărațesc, înființat la 330 de Sfântul Împărat Constantin și de aceea numit până astăzi Constantinopol.

Dacă ai călcat în Aia-Sofia, nu poți simți altfel decât că ea este un popas important în itinerarul tău creștin.

S. Gârleanu

SOLI DEO GLORIA

Eglantina Daschievici.

Iisus azi e 'ntre noi.
Cântați venirea Lui,
Căci El e Domnul Sfânt!
Cântați și laudați
Și va bucurați,
Căci El e Domnul Sfânt
Trimis pe-acest pământ!
"Deschidem a noastre inimi
Și Tie ne'nchinăm
Căci Tu ești Domnul Sfânt!
MĂRIRE ȚIE, MĂRIRE ȚIE, PE PĂMÂNT"

Iisus azi e 'ntre noi.
Cântați venirea Lui,
Căci El e Domnul Sfânt!
Cântați și laudați
Și va bucurați
Căci El e Domnul Sfânt
Trimes pe-acest pământ!
"Dragostea Ta să ne fie
Răsplata tuturor Acum și în veșie!
MĂRIRE ȚIE, MĂRIRE ȚIE, PE PĂMÂNT!"

x

"Toți oamenii să fie frați"- zic toți cei ce nu au frați.

*

Nu minți . nici-odata în fața vreunei persoane, căci ai să fii nevoit să spui odata altei persoane adevărul și amândouă se vor întâlni într-o zi.

x

E vorba de a distruge ceva ? Ce de oameni de acțiune se îmbulzesc ! Trebuie construit ceva ? Ce de oratori !

Nota Red. Aforisme culese de D.E.P.- Autorul Charles Henri Hippolyte CHINCHOLLE. scriitor și ziarist francez din secolul XIX, CH. CHINCHOLLE născut la 1843. Data morții n'am putut să stabilesc, deoarece edițiile de după 1900 ale enciclopediilor nu-l mai pomenesc.

CONTRIBUTII LA ISTORIA BISERICII ORTODOXE ROMANE
DIN CUPRINSUL EPARHIEI PENTRU EUROPA CENTRALA

Nota Redacției. Începând cu paginile de față vom căuta, cu concursul parohiilor, să întocmim o istorie pe scurt a Bisericii Ortodoxe Române din cuprinsul Eparhiei noastre. Repetăm, cu această ocazie, rugăminte către președinții consiliilor parohiale de a ne furniza datele și informațiile necesare în vederea reconstituirii acestui aspect al Refugiului românesc după al doilea război mondial - un exod comparabil numai cu acela al fraților ardeleni care au părăsit vechea monarhie austro-ungară pentru o viață mai bună peste ocean. - Mulțumim D-lui Valerian DOBRESCU de a fi răspuns, primul, inițiativei noastre.

Prima parohie ortodoxă română în cuprinsul actualei Eparhii pentru Europa Centrală a luat ființă la 10. 10. 1940, pe lângă fosta legatie română din Berlin pe când funcționa ca ministru plenipotențiar Raoul Bossy, cel dintâi preot slujitor fiind părintele Andrei Vascan, un refugiat basarabean. Sf. Sa a păstorit comunitatea română din Capitala fostului Reich până la numirea Prea Cuernicului Părinte și Consilier Patriarhal Emilian Vasiloschi de către Prea Fericitul Patriarh Nicodim, pe data de 1 Ianuarie 1942.

Prea Sfinția Sa, originar din Bucovina, a depus, cu toată vârsta înaintată, o activitate asiduă, care a culminat în realizarea unui local propriu prin achiziționarea și amenajarea în stil ortodox, a unei biserici evanghelice din centrul Berlinului.

După cum se știe, în plin război atacurile aeriene s-au crăpat nici sfintele lăcașuri de închinăciune, așa, încât și impozanta noastră catedrală a suferit mari stricăciuni, după cum nici Institutul Româno-German, dotat cu o prețioasă și bogată bibliotecă, rămas fără apărare, a fost nu numai bombardat, dar și jefuit și tot ce-a mai rămas din bibliotecă a ajuns pe la diferite anticariate din Germania.

Legatia însăși a fost distrusă de bombardament, iar membrii și tot personalul ei și-au găsit adăpost, cu sau fără ajutorul autorităților în Berlin și împrejurimile lui mai mult sau mai puțin îndepărtate, până în momentul când schimbarea de front a României, dela 23 August 1944, a dus la desființarea întregii reprezentanțe diplomatice. Majoritatea membrilor Legatiei a fost internată și expedită în Tară. Câțiva dintre noi am obținut domiciliu forțat, dat fiind că din diferite motive, unele de ordin politic, altele în legătură cu sănătatea periclitată a unora din membrii familiei, am preferat să rămânem pe loc; între aceștia a fost și Părintele Vasiloschi cu familia. Prea Sfinția Sa, în afară ca avea o fiică grav bolnavă, a rămas alături de restul comunității pe care o păstorise din Ianuarie 1942 până în August 1944 cu atâta energie și dăruire de sine. După un timp petrecut împreună cu familiile noastre în Bad Koesen și după o scurtă ședere în Harz, Prea Sfinția Sa s-a stabilit definitiv la Düsselldorf, regiune în care se gasea un mare număr de români trimiși la muncă de specializare în diferite branșe. Aci Părintele Vasiloschi a reușit să puna bazele unei noi comunități ortodoxe române, desfășurând pe lângă slujbele religioase și o activitate caritativă de ajutorare a celor în nevoie. Din punct de vedere canonic Sf. Sa, între Mitropolitul Visarion Puiu și Episcopia misionară din America, a considerat ca cea mai potrivită soluție subordonarea față de Patriarhia Ecumenică din Constantinopol, depinzând direct de Exarchul acesteia cu reședința la Londra, iar mai târziu la Paris. La 5 Noembrie 1963 Părintele Vasiloschi a obținut recunoșterea autonomiei Bisericii Ortodoxe Române din Republica Federală Germania și Austria în cadrul Arhiepiscopiei ortodoxe din Vestul E-

uropei, iar la 25. Iunie 1966 a fost numit, în calitate de cap al Bisericii Ortodoxe Române din Republica Federală Germania și Austria, Vicar Eparhial al acestei Biserici Ortodoxe Române sub autoritatea nemijlocită a Arhiepiscopiei noastre. (Acest decret a fost dat de I. P. Sfințitul Arhiepiscop Georges, în calitate de Exarh al Patriarhului Ecumenic, în Biserica Sfânta Alexandra din Bad-Ems la 25 Iunie, 1966.

Ca bun gospodar, cum s'a dovedit în străinătate, ca și în țară, P. C. Sa Părintele Vasiloschi, decedat la 7 Iulie 1966 s'a îngrijit din timp de pregătirea unui succesor în persoana actualului Preot-Protoiereu și Vicar Eparhial Dumitru Em. Popa care a fost hirotonit la 1 Septembrie 1963, în Bad-Ems de către I. P. Sfințitul Georges Tarasof.

+

Din materialul informativ trimis de dl. Valerian Dobrescu episcop al parohiei Sf. Nicolae, reiese ca în 1963 s'a constituit la Düsseldorf-Wersten, Werstener Feld 65 ca, "Einrichtung der Diakonischen Werkes der Evangelischen Kirche in Rheinland", un centru ortodox pentru Bisericiile din Exil: română, rusă, sârbă și ucrainiană, al cărui jubileu de 10 ani a fost sărbătorit cu mare pompă și publicitate în 1973.

Din aceeaș sursă aflăm că la 29. 04. 1979 s'a constituit Parohia Ortodoxă Română "Sfântul Nicolae" din N.R. Westfalen cu sediul la Gelsenkirchen, înregistrată ca e.V. la 26.06 1979 și recunoscută ca instituție de folos obștesc, la 06.02. 1980.

La 27.12.1979 s'a constituit la Köln Parohia "Sfânta Treime".

Slujba religioasă, celebrată de părintele protoiereu și Vicar Eparhial, Dumitru Em. Popa, are loc la Düsseldorf-Wersten în fiecare a doua Duminică din lună, la ora 9,30, iar la Köln în fiecare a patra Duminică a lunii în biserica evanghelică "Friedenskirche" Vogelsaenger Strasse 128-134, la ora 11.

Din informațiile D-lui Dobrescu aflăm deasemenea ca după Sf. Liturghie, credincioșii se întâlnesc la o agapă. Merindele le aduce fiecare de acasă și le pune pe masă la dispoziția tuturor. Pe lângă asta sărbătoresc toate evenimentele naționale mai importante, ca și Crăciunul cu pom de Crăciun, daruri pentru copii și datinele strămoșești.

D.C.A.

N e u j a h r s w ü n s c h e

Zu Weihnachten und zu Neujahr
Bring ich Euch meine Wünsche dar:
Gott möge Euer Heimweh stillen
Und Euren heissen Wunsch erfüllen,
Dass siege die Gerechtigkeit,
Die Ihr ersehnt schon lange Zeit,

Ihr lieben Brüder und Schwestern mein,
Mög' Euch Gesundheit beschieden sein!
Dass endlich wieder Ihr könnt leben
Im Lande, das Euch Gott gegeben,
Das Ihr mit ganzer Seele liebt,
Und das Euch Glück und Freude gibt.

Rumänien, teures Vaterland,
Zerrissen ist das starke Band,
Vom Heimweh krank sind unsere Herzen,
Herr Gott, erbarm' dich unsrer Schmerzen!
Hilf uns aus der Verbannung Not
Und führ' uns heimwärts, o main Gott!

Eglantina Dașchievici.

SUFLETUL ROMÂNESC SUB CIOCANUL COMUNISMULUI

Nota Redacției. Sub acest titlu reproducem din volumul "Politica și istorie - Cazul comuniștilor români 1944-1977" de VLAD GEORGESCU, apărut în 1981 în editura Ion Dumitru din München, o parte din capitolul "Modernizare și omul nou" (în română), în care autorul prezintă pe homo novus Ceaușensis și condițiile politice care l-au produs.

Este îmbucurător să vezi că un om format sub regimul comunist - în 1944 avea abia 7 ani - ajunge în acest rechizitoriu la concluzii similare cu cele ale vechiului Refugiul politic. Se datorește oare această coincidență numai ieșirii în străinătate, în special în Statele Unite (1967/1968 și 1973) sau e vorba de o performanță personală datorită unui spirit ascuțit și patrunzător, care a știut să aleagă graunțele din pleavă? Ori cum ar fi, Dl. VLAD GEORGESCU înseamnă pentru Refugiul politic și pentru cauza Românismului astăzi și în viitorul apropiat un real câștig.

"Cu tristețe trebuie remarcat ca degenerarea valorilor oficial nu a rămas fără urmări asupra structurilor mentale, individuale și colective. Sufletul românesc a devenit apatic, indiferent, descurajat, chipurile și-au pierdut zămbetul, ironia a devenit amară. Blocajul economic, lipsa unor libertăți economice rezonabile îndeamnă pe cei fațarnici la credință și, prin aceasta, la acces în clasă privilegiatăilor care nu trebuie să aștepte generații pentru a se bucura de binefacerile comunismului, iar pe cei descurcăriți, la hoție și cearșă, plăgi generalizate ale societății noastre contemporane. Regimul politic neo-stalinist, lipsa libertăților politice, a înmuiat, pe de altă parte, caracterele, a rotunjit șira spinării, a strivit curajul și inițiativa, a întunecat firea, a întrerupt comunicarea, a dat privirilor o linie piezișă, a pervertit - încurajând delațiunea, ipocrizia - caracterele. Formele exterioare de democrație există, există și constituție și legi și puteri separate și vot secret, dar constituția e ca și Regulamentul Organic, modernă doar prin litera, nu și prin spiritul său, legile se fac, se desfac și contrafac după nevoi, puterile sunt separate numai pe hârtie, iar votul, deși n'a ajuns încă la performanțele nord-coreenilor, sau albanezilor, care anunță victorii de sută la sută, nu e departe de această performanță.

Se poate "construi" un "om nou" pe aceste premize? După tenacitatea cu care-și proclamă țelul, clasa politică pare a crede că România trăiește într'una din epocile preistoriei, sau în jungla Amazoniei. Codul eticii și echității, lansat în 1975, îl vrea pe deoparte bun, drept, cinstit, muncitor, cu inițiativă, dar pe de altă parte supus, ascultător, încrezător în ce i se spune și i se poruncește să facă. Într'o societate care nu e nici bună, nici dreaptă, nici cinstită, cu siguranță ne-muncitoare, cele două categorii se bat cap în cap și se află în contradicție flagrantă cu realitatea. Oamenii, noi sau vechi deopotrivă, se simt în nesiguranță, se simt inutili, nefolositori, buni doar de povară. Generație după generație, ei sunt așezați la temelia unui viitor care se tot departează, în raport invers proporțional cu retorica oficială; și apoi, se poate trăi decenii în șir amăgindu-te cu gândul că răul ar putea fi încă și mai rău, sau că măcar nepoții vor apuca o fărâmă din idealul propus?

Mulți oameni "noi" au găsit împăcarea în fugă, emigrarea luând proporții de masă cu totul necunoscută în trecut, într'o țară cunoscută de secole ca țară de imigrație, nu de emigrație. Alții, puțini, au ales calea disidenței fățișe, plătindu-și curajul cu închisoare, persecuții și suferințe. Alții, mai numeroși în ultima vreme, mai ales între oamenii de litere - poate și mai utili - au început a ridica cu prudență, dar fără echivoc, vocea, în limitele unei critici legale. În sfârșit, cei mai mulți s'au dedublat, învățându-se să poarte o mască care le ferește chipul adevărat. Înainte chiar de a ajunge

la școală, copiii, șoimi sau nu, știu deja ce se poate gândi cu voce tare și ce nu, cui i se poate face și cui nu, încredere. Dedublarea personalității a devenit un mod de existență, singurul care îngăduie salvarea eului. Atât timp cât clasa politică a promovat false valori, cât timp retorica va prezenta raul drept bine, urâtenia drept frumusețe și mediocritatea drept valoare, ea nu va putea niciodată trece de acest zid al dedublării. Atât timp cât clasa politică nu va înțelege că valorile sale pervertesc personalitatea umană și că modernizarea nu se poate înlăptui pe suflete ranite, țara nu va putea ieși din starea de subdesvoltare. Independența fără diferență, reînviind stalinismul, a alungat rațiunea și a strivit omul, tocmai în momentul în care acesta începuse să renască, să năzuiască și să spera. Independența fără diferență a distrus speranța, a alungat rațiunea și a reintrodus credința oarbă. Cu un astfel de om "nou" nu se pot construi decât lucruri vechi. Clasa politică nu-și mai conduce poporul pe drumul modernizării, ci pe cel al unei false civilizații, situație care nu poate decât bucura pe dușmanii neamului, pe cei de care pretinde că o apără. Există o singură scăpare, întoarcerea la valorile epocii dintre 1965-1974, încurajarea valorilor liberale apărute atunci. Dar se mai poate clasa politică întoarce din drum?".

București, Neembrie 1978.

POST-SCRIPTUM REDACȚIONAL. - Spre deosebire de Paul GOMA, care nu știe ce este: "disident" sau "oponent", autorul rândurilor de mai sus, al căror titlu se datorește Redacției, se declară, în deplină cunoștință de cauză, "disident". Așa se explică convingerea exprimată în fraza penultimă a textului că: "Există o singură scăpare, (și anume) întoarcerea la valorile epocii dintre 1965-1974, (caracterizată prin) încurajarea valorilor liberale apărute atunci", dar și scepticismul prezentat sub formă de întrebare: "Dar se mai poate întoarce clasa politică din drum?" (p.158).

În "scrisoarea deschisă către Mircea ELIADE", adresată din București la 18 martie 1977, în care-și exprimă dorința ca cele "4 texte" să fie publicate de "societatea academică", fără "nici un fel de pretenții...asupra edițiilor" (p.127), V.G. declară: "Am hotărât s'o apuc pe calea disidenței și doresc să-mi pun pachetul de scrieri legate de aceasta (de disidență!), sub patronajul cultural al românilor din emigrație." (p.126).

"Politică și Istorie. Cazul comuniștilor romani, 1944-1977", constată autorul în aceeași scrisoare, "este un pas mai departe pe calea protestului și a disidenței. Obiectul studiului este istoria, dar subiectul incriminat este politica." "...Cu Programul mișcării disidente din România, ciclul s'a încheiat." (p.126/27).

Într-o altă anexă V.G. prezintă "Programul" de care e vorba și din care extragem punctele principale:

I. "Disidența română recunoaște constituția țării... în spiritul și litera sa; recunoaște art.1 și 2, care proclamă România republică socialistă și care prevăd că toată puterea aparține poporului....

II. D.R. recunoaște art.3 din constituție, care statutează că "forța politică conducătoare a întregii societăți este P.C.R." Dar "forță conducătoare" nu înseamnă forță unică. Constituția nu impune indivizibilitatea puterii... D.R. cere completarea art.3 cu principiul divizibilității puterii, cere includerea în constituție a dreptului la disidență; ... D.R. cere recunoașterea dreptului de a... se constitui.. în "Mișcarea pentru sprijinirea democrației".

III. "D.R. recunoaște art.7 din C., care prevede egalitatea în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, rasă, sex sau religie... (D.R.) cere "Abolirea discriminării... politice și a "dosarului", pentru a reuni nația, artificial împărțită în categorii sociale... care evoluează separat."

IV. "D.R. recunoaște art.18 din C., care asigură dreptul la muncă, dar... "Munca este aservită, unii sunt mai egali decât alții, domnesc rânduelile unei noi iobăgii... Oamenii sunt legați de glie... birurile și claca îi strivesc. Constituția trebuie să prevadă în viitor abolirea apartheidului de partid, libertatea și respectul muncii".

V. "D.R. recunoaște art.27 și 28 din C., care prevăd dreptul de asociere, libertatea cuvântului, a presei, a întrunirilor și a demonstrațiilor.... Cetățenii au drepturile enunțate mai sus, dar nu au dreptul folosirii acestor drepturi.... Oamenii trebuie să reintre în posesiunea dreptului de a-și hotărî singuri drumurile și locurile în care doresc să trăiască."

Continuarea în pag. urm.

N O T E Ș I C O M E N T A R I I

P I T E Ș T I

sive

V E T U S H O M O R E N O V A T U S

După mărturiile lui Dumitru BACU (1963) și acelea ale lui Grigore DUMITRESCU (1978), Virgil IERUNCA este al treilea autor, care, bazat pe cartea lui Bacu și pe un dosar inedit primit între timp din Țară, consacră "reeducării" și pedagogiei diabolice dela Pitești¹⁾ un studiu de aprofundare psihologică și sociologică a fenomenului în comparație cu GULAG-ul lui SOLȘENITIN și cu metodele aplicate în acelaș scop în China - acestea din urmă după mărturiile a doi autori, unul belgian și al doilea francez cu mamă chinezoaică.

Cartea a apărut sub acelaș titlul "Pitești" în editura "LIMITE", Paris 1981, dar tipărită la München sub îngrijirea editurii Ion DUMITRU, 8000 München 40, Siegfriedstr.3, de unde se poate procura. "Contribuții benevole pentru sprijinirea noilor apariții ale editurii "LIMITE" se primesc pe adresa autorului: V.I., Boîte Postale 255, 75922 PARIS 19^e". - Cazurile ȚURCANU și CALCIU sunt prezentate în tot tragicul lor. Reținem concluzia autorului, după care "procesul fenomenului Pitești nu s'a încheiat. De fapt adevăratul proces al reeducării dela Pitești n'a avut încă loc și nu va avea atâta vreme cât nu va putea fi implicată răspunderea partidului comunist român, cât nu va fi chemat la bară acuzării adevăratul vinovat: regimul comunist din România"(p.85).

Evident, procesul nu s'a terminat, iar studiul lui și al "omului nou" obținut pe calea "reeducării dela Pitești" e abia la început. Date fiind diabolismul metodelor și monstruozitatea rezultatului lor, "omul nou dela Pitești" va trebui să facă obiectul unei serii întregi de studii interdisciplinare. Autorii de amintiri "din casa morților" vor da la iveală noi amănunte privitoare la procedeele de schinguire ale torționarilor, fie preluate dela "educatorii" lor, fie inventate de ei înșiși; istoricii "experimentului" vor stabili cine a fost adevăratul inițiator al acestei tehnici diabolice de a face din om o bestie cu chip de om; sociologii și psihologii, mai cu seamă specialiștii în psihologia maselor și psihoanalizii vor avea de cercetat în ce măsură "dinamica grupului sau a echipei" influențează și accelerează procesul de personalizării în comparație cu efectul similar al drogurilor aplicate în clinicele de neurologie și psihiatrie cu scopul de a face din om neon!

Doi psihologi americani dela Institutul Național de Gerontologie din Baltimore au constatat că tot ceea ce constituie personalitatea unui om rămâne, în condiții normale, toată viața neschimbat, afară de cazurile ostaticilor! Acești psihologi ar fi cei mai indicați să studieze starea de schizofrenie în care "reeducarea" dela Pitești a adus pe studenții închiși acolo.

Cartea lui Virgil IERUNCA, comectată cu informațiile oferite de Grigore DUMITRESCU în "Demascarea", pe care autorul n'a cunoscut-o la timp, trebuie tradusă în engleză, franceză, germană, italiană și spaniolă, pentru ca fenomenul Pitești să fie cunoscut în toată lumea civilizată.

D. C. A.

1) Ce răzbunare sadică din partea comuniștilor față de locul proeminent pe care Argeșul îl ocupă în istoria politică a Țării!

I

DISIDENTA ROMÂNĂ - continuare din pag. precedentă.

VÎ. "D.R. recunoaște art. 71-76 din C., care institue un regim prezidențial, dar consideră că stilul adoptat de acesta după 1971 nu mai corespunde prevederilor constituționale. Președintele și-a făcut chip cioplit, și-a croit însemne monarhice, face dintr'otară europeană o monarhie de tip central-african... Preș. se crede și vodă și părinte și mesia... Regimul prezidențial nu aparține tradiției politice românești, țara trebuie să se întoarcă la regimul conducerii colective, pe care C. îl promite, dar pe care cărmuirea nu-l practică.... D.R. nu vrea schimbarea președintelui... dorește însă schimbarea stilului său de conducere, înțetarea pontifierii, renunțarea la cultul personalității, dorește un preș. care să fie primus inter pares, nu domn de drept divin." (În acest punct găsesc că autorul nu e consecvent în schimbările preconizate, deoarece spune mai întâi că "regimul prezidențial nu ține de tradiția politică românească, pentru ca mai jos să-l mențină cu condiția de a-și schimba stilul.)

Continuarea în pag. urm.

"PÂINILE DE CULT" LA ROMÂNII DIN SUDUL DUNĂRII.

Obiceiul Romanilor din Sudul Dunării de a pune pe masă o serie de colaci (numiți de ei și "capite") și de a-i consacra, dându-le diferite numiri, așa cum a fost descris de Sava GÂRLEANU în "ZORI DE ZI" nr.5 din Septembrie 1981 (nu 1982, cum din eroare a apărut pe copertă!), p.14 pare a fi un fel de "proscomidie" laică. Proscomidia este, după cum se știe, "pregătirea darurilor", pe care o face preotul înainte de a oficierea Sf.Liturghii, un ritual pe care ni-l va explica Părintele Mehedintu, atunci când va prezenta celor care au posibilitatea să frecventeze serviciile religioase din parohiile Eparhiei noastre, precum și cititorilor buletinului eparhial, diferitele momente ale serviciului divin în Biserica Ortodoxă împreună cu simbolismul lui. - O problemă de folclor religios este felul cum acești țărani români din Sudul Dunării înțeleg ei înșiși acest ritual, la care au ajuns din lipsă de preoți ortodocși români, problemă pe care sperăm că tot Dl.Gârleanu va lămuri-o cândva. D.C.A.

X

REAPARIȚIA REVISTEI "LIMITE".

Tot prin colaborarea celor două edituri "LIMITE" și "ION DUMITRU" a reapărut, după o scurtă întrerupere, revista Domnilor Virgil IERUNCA și Nicoale PĒTRA cu două numere duble: 32/33 și 34/35 și un număr de pagini sporit (32 resp.28), ambele bogate în versuri și critică literară, socială și politică, cu aceleași colaborări de prima mână, de la Mircea ELIADE până la elevul său I.P.CULIANU, care-i face maestrului și un portret-"statue". Acelaș stil îngrijit, care poate servi de model multor publicații din Exil; cu atât mai mult surprinde pleonasmul: "experți specialiști" din n-rul 34-35, p.20, col.II sau expresia "a scurt-circuitat" din n-rul 32-33, p.23. Altfel se înțelege că "LIMITE" le sunt citite totdeauna cu profit. D.C.A.

I

"EUROPA, PÉRIODIQUE DE LA FÉDÉRATION DES COMBATTANTS ALLIÉS EN EUROPE".

Felicităm pe Dl.George BEZA pentru saltul calitativ, făcând să apară acest buletin în locul acelor "Annales Franco-Roumaines" și revenind la tonul cărții sale "Mission de Guerre" din 1977. Până acum au apărut două numere "speciale": POLOGNE ȘI ROUMANIE. Astfel putem citi în legătură cu proclamarea stării de asediu din Polonia: "Il est grand temps que les nations libres fassent preuve de leur volonté de se défendre, de résister et de riposter au danger soviétique, de mettre terme à la permanente menace soviétique. Vive la Pologne libre! Vive la liberté partout dans le Monde!" Rédaction et Administration: 3, all.G.Fauré, 93110 ROSNY/BOIS, France. Abonnement annuel 20 F. Prix 5 F. D. C. A.

X

Continuare din pag. precedentă: Disidența Română.

VII. "Mișcarea pentru sprijinirea democrației"...nu va avea caracterul unui partid politic de opoziție, ci unul de organizație obștească menită a aminti forței politice conducătoare propriile sale legi, atunci când ele sunt uitate sau încălcate. Libertatea este indivizibilă, ea nu poate exista doar pentru clasa politică conducătoare, nu poate fi aplicată doar în relațiile externe și lipsi cu totul, deveni simplă retorică în interior. D.r. nu vrea schimbarea orânduirii, ci îndreptarea orânduirilor. Ea crede că existența ei legală va fi nu numai în interesul țării, dar și în cel al P.C.R., care va găsi în prezența ei motive de stimuli (sic!) în propria activitate, de auto-depășire, în interesul general al țării și al socialismului." București, martie 1977 (p.119-123). După "Programul-alternativă" al D-lui ORESCU, "Programul mișcării disidente din România" este a doua încercare de ameliorare a unui regim, care s'a dovedit pe cât de inuman pe-atât de incorrigibil. Spre deosebire de Dl.O., Dl.G. vorbește de existența unei mișcări disidente în țară, fără să dea noutate față de ce știm de presa străină. Dorința D-Sale ca textele trecute peste hotare să fie transmise de "Europa Liberă" e de înțeles, dar Dl.G. uită că acest fapt nu face decât să sporească vigilența Securității...De aci convingerea noastră, exprimată cu ocazia transmiterii pe unde scurte a "Programului" D-lui O., că disidența nu-și are rostul în străinătate, ci la fața locului, în țară! D.C.A.

D I N L U M E A C A T O L I C I S M U L U I

PAPA IOAN PAUL II, SIMBOL AL EUROPEI ÎMPĂRȚITE DE AZI

Cu ocazia congresului internațional despre "Unitatea Continentului nostru", care-a avut loc între 3 și 7 Noembrie 1981 la Roma, organizat fiind de două universități catolice: cea Laterană din Roma și cea poloneză din Lublin, Papa Ioan Paul II a declarat la deschidere că Europa constă din două tradiții creștine: aceea a Vestului de gândire "mai mult logică și rațională" și cea a Răsăritului, "mai mult mistică și intuitivă". La congres au luat parte peste 200 de intelectuali din 23 de națiuni, discutând despre "rădăcinile comune creștine ale națiunilor europene". Aproape jumătate din numărul congresiștilor au fost polonezi, între ei forate mulți membri sau simpatizanți ai sindicatului liber SOLIDARNOSC.

Ioan Paul II aparține ca polonez Europei răsăritene, iar în calitatea sa de creștin catolic Europei occidentale, reprezentând astfel un simbol al acestui continent de două ori împărțit: prima dată prin marea schismă dela 1054, a doua oară prin înțelegerea dela Ialta din Februarie 1945; un simbol care reclamă unitatea Europei de mâine.

D.C.A.

*

DE CE NU SE DISCUTĂ PROBLEMA "PRIMATULUI ÎN BISERICĂ" ?

Se întreabă Monseniorul Dr. Octavian BĂRLEA la sfârșitul unui studiu din "Perspective" IV/1(13): Iulie-Sept. 1981, intitulat: "Ecumenisme la margini de Ecumenism" (pp. 4-19), text paralel român-german. Prea Sf. Sa remarcă pe drept cuvânt că în cadrul reuniunilor ecumenice se desbat probleme secundare, ocolindu-se cu grijă "nodul gordian" al mișcării de refacere a unității Bisericii. Răspunsul la această prea îndreptățită întrebare noi Ortodocșii îl cuboaștem de mult. El a fost dat și de curând în cadrul unei reuniuni ecumenice germano-române de înaltă ținută teologică și liturgică, reuniune care a avut loc la 26 și 27 Oct. 1981 la Academia Eparhiei Catolice din Freiburg. Cu această ocazie, capul delegației române, Părintele profesor Dumitru STĂNILOAE, a ridicat această problemă, propunând discutarea soluției oferite de Ortodoxie: primat în sensul unui primus inter pares cu prerogative ecumenice și cu sediul la Roma. Răspunsul delegației catolice, compusă din specialiști în istoria și teologia Bisericii de Răsărit, a constatat într-o tăcere elocventă, ca să nu zic: de mormânt! Replica Părintelui Stăniloae a urmat în surdina: "Nu vor să răspundă!"

Pentru Catolici problema Primatului este într'adevăr tabu. Motivul nu-l mărturisesc, dar el e clar ca lumina zilei: În caz de paritate între Vest și Est, la alegerea unui nou papă Biserica Răsăritului ar avea dreptul să prezinte și ea un candidat, iar patriarhii și mitropoliții ortodocși ar urma să facă parte din colegiul electoral, ori asta nu se împacă cu pretenția absolutistă a Bisericii Romano-Catolice ca singura "aducătoare a mântuirii". Un "Grec" la Roma!? Iată de ce nu se discută problema "Primatului în Biserică" !

D.C.A.

*

EPISCOPI ȘI PREOȚI HIROTONIȚI ÎN SECRET ÎN EUROPA COMUNISTĂ

Ziarul de mare prestigiu "Frankfurter Allgemeine Zeitung" semnalează apariția recentă a unei cărți noi, după aceea din 1975 a lui Hansjakob STEHLE: "Die Ostpolitik des Vatikans", despre activitatea "subterană" a episcopilor și preoților catolici hirotonisiți în secret în țările comuniste: "Bischöfe für den Untergrund" de Franz HUMMER, apărută în Verlag Herold din Viena.

Johann Georg REISSMÜLLER, unul din cei mai de seamă editori și redactori ai ziarului, constată în concluzie că, deși această acțiune a fost repede descoperită de agenții securităților respective și înăbușită în fașă, ea a însemnat totuși pentru credincioși o încercare de "ieșire dintr'un impas" (Ausweg in der Not).

D.C.A.

Numărul germanilor din Europa răsăriteană și din Sudest strămutați în Germania de Vest din Ianuarie până în Noembrie 1981 s'a ridicat la 61 097 (în 1980 în acelaș interval: 48 393); repartizați pe țări: din România 10 724 (1980: 14 667), din Uniunea Sovietică 3358 (1980: 6398) (după F.A.Z. din 16.XII.1981).

Red.

ECUMENISM PRACTIC

ARBEITSGEMEINSCHAFT OSTKIRCHEN E. V.

Asociația catolico-protestantă de sprijin pentru Bisericile Ortodoxe în Refugiu cu sediul în Freiburg/ Br., căreia noi, ortodocșii îi datorăm punerea la dispoziție și amenajarea în stil ortodox a Bisericii MARIA SCUTZ din Freiburg și-a ținut în Oct. 1981 a treia adunare generală, la care din cei 104 membri au participat 18, iar dintre aceștia 4 prin delegație. Pentru anul 1980 și-au plătit cotizațiile patruzeci și șase de membri, iar pentru 1981, 35 nu și-au plătit-o. La 15.X. 1981 se aflau în casa asociației DM. 140,27. Pentru luminarea și încălzitul bisericii, în care-și țin serviciile religioase, afară de comunitatea română și Grecii din Freiburg și din împrejurimi, erau de plătit pe Noembrie DM 932.- Dela Decembrie înainte urmează să se plătească DM 420.-lunar.

Asociația și-ar putea acoperi cheltuelile cu întreținerea bisericii dacă ar avea 500 de membri care și-ar plăti cotizația regulat și în timp util. Noui membri trebuiesc recrutați dintre catolici și protestanți, dat fiind că dintre ortodocși pot fi membri numai câțiva credincioși militanți (engagierte). Printre aceștia se găsește Dna Tatianna Miron care-și îndeplinește și funcția de secretară a asociației. Domnia sa s'a dovedit și mamă model în ce privește educația religioasă a celor trei copii- o fată și doi băieți- care, toți trei, sunt de asemenea membri ai asociației "Ostkirchen e.V."

Urăm conducerii asociației în frunte cu Prof.Dr.C.G. FÜRST, deținătorul catedrei de drept canonic la Facultatea de Teologie catolică a Universității din Freiburg și inițiatorul acestei opere de binefacere, pentru anul 1982 succesul dorit în acțiunea ce și-a propus de a câștiga noi membri

D.C.A.

x

ECUMENISM INTERORTODOX: O nouă "Frăție Ortodoxă" în Diaspora română.

Prima "Frăție Ortodoxă" în Diaspora noastră a fost aceea realizată de mine în înțelegere și colaborare cu Prea Sfințitul Valerian sub forma unui buletin de formatul celui de față, dar tipărit, din care au apărut 10 fascicule din Martie până în Decembrie 1954. Din motive independente de voința noastră, acest buletin a trebuit să-și înceteze apariția, înlocuit fiind printr'o pagină cu acelaș nume în "SOLIA", organul Episcopiei Ortodoxe Române din Statele Unite și Canada, care după câteva numere și din aceleași motive a încetat și ea.

Din fericire ideea a prins rădăcini mai adânci în cadrul Episcopiei, care a reușit s'o realizeze sub forma concepută inițial de mine, anume ca asociație laică militantă pentru trăirea și aplicarea învățăturii creștine în viața de toate zilele, sub numele de "Orthodox Brotherhood", despre a carei activitate "Solia" a publicat și publică regulat dări de seamă.

Între timp "Biserica-mamă" din Tară a descoperit un nou câmp de activitate misionară: Diaspora.

După înființarea mai multor parohii în diferite țări din Europa, Patriarhia dela București a trecut la acțiune și pe acest plan, organizând o "Frăție Ortodoxă" cu sediul în Franța și agenții în Elveția, Anglia, Belgia, Italia, Olanda, Norvegia, Republica Federală Germania, Spania. Noua F. O. ține congrese la fiecare trei ani; primul la Annecy în 1971, al doilea la Dijon în 1974, al treilea la Amiens în 1977, al patrulea la Avignon în Noembrie 1980. La Avignon au luat parte peste 400 de delegați, între care și Mitropolitul Nicolae Corneanu al Banatului, exarhul Patriarhiei pentru comunitățile ortodoxe române din Europa Centrală și de Vest, de sub autoritatea Bisericii-mame. Sfânta Liturghie a fost celebrată de mitropolitul Meletie, exarhul Patriarhului Ecumenic împreună cu mitropolitul Nicolae al Banatului. (ROC/X,4,p.103 și urm.)

D.C.A.

"PAX CHRISTI" CONTRA ÎNARMĂRII "NATO". Cu ocazia congresului dela Rot-henfels din Noembrie 1981, secția germană a Acțiunii Catolice interna-ționale "Pax Christi" s'a declarat împotriva dublei decizii de înarma-re ulterioară a organizației "NATO", punându-se în contradicție cu o hotărîre anterioară.

D.C.A.

X

CRĂCIUN ÎN PRIBEGIE

Lângă focul slab din sobă, stau privind în noapte-afară
Prin fereastra aburită, unde'n fiecare seară
Furios aruncă vântul cu mărunții stropi de ploae
Ce se scurg pe sticla rece într'o sută de suvoae.
Poate-ar vrea să-mi intre'n casă, să-mi mai spună vreo poveste,
Să-mi aducă de departe vreo scrisoare, sau vreo veste;
Busuioc din căldărușă să-l anine sus la grindă
Si să-mi cante la ureche, de pe vremuri, o colindă!
Peste-al besnei întunec plumbul norilor se cerne
Si în fulgi de păpădie neaua 'ncepe-a se așterne
In covor alb de mătase își presară mărgărintul
Imbrăcând pădurea'n haină sclipitoare ca argintul.
Printr'un pod întins de ghiată, râul leagă sale maluri;
Marea geme furioasă svârcolindu-se în valuri.
Un ecou de zvon de clopot se aude'n depărtare
Cum se'naltă din adâncuri tot mai tare și mai tare.
Rezemându-mi fruntea'n palmă, am rămas tăcut pe gânduri;
Aș fi vrut în astă sera să-i scriu mamei două rânduri
Si să-i spun să nu m'aștepte, că nu vin cu Moș Ajunul,
Că rămân și de-asta dată prin streini să-mi fac Crăciunul.
Calea-i grea, înzăpezită, lupii au ieșit la pradă,
Li aud de-aici cum urlă intrând noaptea în ogradă,
Răscolind cu deamăruntu'ntunecoasele unghere
Rânjind colții plini de sânge și răsturnând cu putere
Tot ce prind în a lor cale, de cutremură pământul...
Lucruri multe n'am a-i scrie... Si-api aș ruga doar vântul
Să mi-o poarte peste nouri, peste pisc de zare-albastră
Să o lase pe tăcute într'un colț lângă fereastră;
Când veni-vor vestitorii, ea să iasă s'o găsească
Să scoale din somn pe tata 'n miezul nopții s'o citească.
Dar îmi e cu neputință;.. fruntea-mi este 'nfierbântată!
Pana mi s'a rupt în două, iar cerneala i înghețată.
Vânt răscolitor de datini și credinți de mult visate!..
Fă-te sabie-ascuțită, zidul vremii mi-l străbate.
Du-mă'n satul de sub mături, peste lume du-mă'n goană;
Du-mă'n casa părintească unde mama la icoană,
Lângă candela nădejzii își îneacă 'n suflet dorul
Ascultând concert de îngeri vestind pe Mântuitorul.
Lasă-mă lângă fereastră să'nalt iarăși o colindă
Si s'aud cum se deschide 'ncetișor ușa la tindă!...
Din ungheru-i de tristețe să o simt apoi cum vine,
Pășind rar prin neaua moale să se-apropie de mine;
Căutând prin întunec s'o aud nerăbdătoare
Intrebând: "Cine colindă? dintre nouă, care-i oare"?
Să mă urc pe pragul prispei, ea de mână să mă prindă,
Lăcrămând de bucurie brațul ei să mă cuprindă.
Ca'n vremea copilăriei să-mi zâmbească cu tristețe
Să-mi ia traista din spate s'o 'ncarce de colindețe.
Lângă vatra să dau fuga să măscutur de zăpadă
Să privesc tăciuni'n sobă cum se iau mereu la sfadă,
Si pe drumuri troienite, peste gerul ce se lasă
Să alerg în pas cu vremea, colindând din casă'n casă.
Frânt de-atât' alergătură, cu picioarele 'nghețate
Să mă'ntorc din nou la mama peste noaptea jumătate.
Ea s'arunce furca'n lături să mă ia ca să mă culce
Povestind de ieslea sfântă și Isus, încet și dulce.

Iar eu obosit de cale să adorm cu capu'n poală
Să tresar visând ca iarăși văd pe "domnul" dela școală.
Du-mă vântule în codri, printre cetini să-mi sting dorul:
Printre stânci prăpăstioase să aud curgând izvorul.
Fa-te punte peste veacuri și te'nvolbură'n istorii
De ridică din adâncuri vremile scăldate'n glorii.
Să reverse peste mături în lumini de curcubee;
Ca un fulger să țâșnească!..lumea toată să scânteie.
Si'n această noapte sfântă, pe un cer cu lună plină
Să-I vad steaua cum se'naltă pe o rază de lumină,
Ce urcând pe bolta-albastră se oprește'n mânăstire
Unde schivnici albi ca neaua 'naltă taine din psaltire.
S'aud clopotul cum sună, cum se pierde'n valuri, valuri
Un ecou de sfinte datini împletind din idealuri
Peste-a Cosmosului margini spre a veșniciei ținte,
Mii de veacuri și milenii, dar al Bunului Părinte.
Să mă'nalt încet spre culme din al sufletului haos
Să apar pe nesimțite în al scitului pronaos.
Două, trei lumânările s'aprind la iconostasuri
Si s'aleg din uragane, doar a îngerilor glasuri.
Să'ndrept ochii către ceruri, să pătrund înalta-I taină
Celui ce îmbracă totul în lumină ca'ntr'o haină.
Picurând lacrimi de sânge din a sufletului rană
Cu pași firevi să m'apropii de a starețului strană.
Cu sihaștrii toți de-arândul să înalt o rugăciune;
Să mai pot să spun odată : Moș Crăciune, Moș Crăciune.
D.P.R.

x

DELA OFITERUL STĂRII CIVILE

Următoarele servicii religioase au avut loc în cadrul Eparhiei Ortodoxe Române pentru Europa Centrală.

BOTEZURI:

21. 07. 1981, Ileana-Adriana POPESCU, München.
01. 01. 1982, Sabrina-Alexandra-Smaranda SAILE, Strasbourg.

CUNUNII:

20. 11. 1981, Ion și Mihaela CRAIȚĂȚEANU, Thyon 2000, Elveția.
27. 02. 1982, Radu-Constantin MIRON cu domnișoara Ruth-Elisabeth SCHADE, Freiburg.

INMORMANTARI:

30. 06. 1981, Vasilichia SEDE, Düsseldorf.
09. 10. 1981, Sofia NOVOTNI, Salzgitter 1 (Lebenstedt).
28. 10. 1981, Dan COE, Köln.
12. 01. 1982, Vasile CIOBĂCA, Duisburg.

CONTRIBUTIILE BENEVOLE, pentru asigurarea apariției buletinului episcopal se pot trimite la contul eparhiei noastre, cu mențiunea:

"PENTRU ZORI DE ZI"

Rumänisch-Orthodoxe Kirche in Deutschland e.V. Nr. 1639723/00,
Commerzbank Freiburg.

ADMINISTRAȚIA: Bischofsvikar, Erzpriester Dumitru Em. Popa, Auwaldstrasse 49.

D.-7800 Freiburg.

Verlag „Mioritza“ Editione
Dr. phil. Gabriel Manolescu
Hirsch-Gereuth-Str. 45
8000 München 70